

Az aratással összefüggő alapvető tűzvédelmi szempontok

Kalászos termény betakarításának helyszínén a tűzvédelmet alapvetően meghatározza:

- a tűzoltó készülékek megfelelősége,
- a mezőgazdasági erő- és munkagépek és egyéb járművek tűzvédelmi felülvizsgálatának elvégzése (jegyzőkönyv, gépszemle),
- az erő- és munkagép kipufogó-vezeték, szikratörő műszaki állapota, tisztántartása,
- a tartalék üzem- és kenőanyagok elhelyezése,
- a munkaszünet idejére vonatkozó gépelhelyezési előírások betartása,
- a dohányzásra kijelölt hely megfelelősége,
- a learatott kalászos termény OTSZ szerinti elhelyezése,
- az OTSZ által előírt területen a védőszántás kialakítása,
- a mezőn összerakott kazal tárolási kialakítása,
- a növényi hulladék OTSZ szerinti égetése.

Kalászos termény betakarításkor a telephely tűzvédelmét alapvetően meghatározza:

- a megfelelő tűzvédelmi szabályzat,
- az OTSZ szerinti tűzveszélyességi osztályba sorolás,
- a munkavállalók tűzvédelmi oktatása és annak nyilvántartása,
- a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett munkakörök nyilvántartása (jegyzék, kimutatás) és érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező munkavállalók foglalkoztatása,
- a villamos- és villámvédelmi berendezések tűzvédelmi felülvizsgálata és annak igazolása (jegyzőkönyv, minősítő irat),
- a természárítás szabályainak betartása.

Tűzvédelem az aratás idején is

A nyári betakarítási munkák mellett, hogy nagy igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak, igen tűzveszélyes is. Arra kellő körültekintéssel kell felkészülni, különösen fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erőgépek tűzvédelme, az aratásra, illetve a tarló és növényi hulladékok égetésére vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Ezeket az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet tartalmazza.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek, illetve az aratás tűzvédelmi szabályai

A szabályok betartása különösen fontos, évente több száz mezőgazdasági tüzet – gabonátábla-tüzet, valamint kazal-, illetve boglyatüzet – kell eloltaniuk a tűzoltóknak.

A kalászos termény betakarítási, kazalozási, szalmaösszehúzási és bálázási munkáiban csak a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, legalább egy, az érvényben lévő hatályos szabványoknak és jogszabályoknak megfelelő tűzoltókészülékkel is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A jármű megfelelőségéről szemle során kell meggyőződni. Ennek tervezett időpontját nyolc nappal előbb írásban az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltségre be kell jelenteni. A szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek egy példányát a járművön el kell helyezni és a szemlét követő nyolc napon belül a katasztrófavédelmi kirendeltségnek meg kell küldeni.

Kötelező az akkumulátorok megfelelő védőburkolása, illetve kipufogó és a szikratörő éghető anyagoktól való megtisztítása legalább naponta egyszer. Figyelni kell arra is, hogy sehol se csepegjen az üzemanyag vagy hidraulika-folyadék, mert ez nagyban segítheti egy esetleges tűz terjedését. Fontos, hogy a munkagépet tilos a gabonátáblán, illetve tarlón üzemanyaggal feltölteni. A járműveken nyílt láng használatával járó karbantartást, javítást nem szabad végezni gabonátáblán, szérűn és a rostonövénytarló területén, hiszen e munka során üzemanyag folyhat el, amelyet a nyílt láng lángra lobbanthat.

Az aratást lehetőleg közút, illetőleg vasútvonal mentén kell először elvégezni, ezek mellett legalább három méter széles védőszántást kell kialakítani. Ugyanilyen védőszántást kell készíteni akkor, ha a munkaszünet idejére a kombájnt nem tudják a gabonátáblától, kazaltól legalább 15 méter távolságban leállítani. A munkálatok közbeni dohányzás veszélyeit is fontos szem előtt tartani, gabonátáblán még a járművek, erő- és munkagépek vezetőfülkéiben sem szabad dohányozni. Az aratás idejére a gabonátáblától 15 méterre kell dohányzó helyet kijelölni, ott vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

A szalmaösszehúzást és kazalozást végző erőgépek csak olyan távolságra közelíthetik meg a szalmát és a kazlat, hogy az ne jelentsen gyújtási veszélyt, ugyanis az erőgépek kipufogócsöve könnyen lángra lobbanthatja a száraz szalmát. Az összehúzott szalma alapterülete nem haladhatja meg az ezer négyzetmétert, és a szabadban összerakott kazlak között legalább húsz méter távolságot kell tartani, vasúti vágánytól legalább száz, közöttól és erdőtől legalább huszonöt méterre kell elhelyezni ezeket.

A tarló- és a növényi hulladék égetésének szabályai

Magyarországon évtizedek óta végeznek tarlóégetést, amelynek egyik oka a monokultúras termelés. Ez azt jelenti, hogy a gabonavetést követő évben is gabona kerül ugyanazon táblába, így a növény gombabetegségei fokozottabban megjelennek. A gombabetegségek elleni védekezés jelentős mennyiségű növényvédőszer alkalmazásával jár. Ennek kiváltására alkalmazott olcsóbb módszer a tarlóégetés. A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) kormányrendelet azonban egyértelműen tiltja a lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetését. Ettől az előírástól azonban jogszabály eltérően is rendelkezhet. A kormányrendelet megsértése esetén a tarlóégetés környezetvédelmi bírsággal sújtható.

Amennyiben jogszabály lehetőség ad a tarló égetésére, az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységnek minősül és legalább 24 órával az égetés előtt a katasztrófavédelmi kirendeltségen írásban be kell jelenteni, továbbá az alábbi szabályokat be kell tartani. A tarlót egyidőben minden oldalról meggyújtani tilos, biztosítani kell ugyanis a vad elmenekülési lehetőségét. Csak tarlómaradványt lehet égetni, szalmát erre felhasználni tilos. Legalább három méter széles, de facsoportok, erdők mellett már hatméteres védőszántást kell alkalmazni. Lábon álló gabonátábla mellett még védőszántás alkalmazása esetén is tilos tarlót égetni. 30 hektárnál nagyobb területek égetését szakaszosan kell végrehajtani, az egyes szakaszokat védőszántással kell egymástól elválasztani. Egyszerre csak egy szakasz égethető. Az égetés idején a területtől függetlenül legalább egy traktort ekével a helyszínen készenlétben kell tartani. A tűz őrizetlenül nem hagyható, illetve ha már nincs rá szükség, azt el kell oltani. Az égetés után a területet át kell vizsgálni, és az izzó, parázsló részeket el kell oltani.

A tarlóégetések során a tűzvédelmi hatóság ellenőrzi, hogy megtörtént-e az előzetes bejelentés. Az előírások megsértése esetén a terület tulajdonosa, illetve az égetést végző ellen eljárás kezdeményezhető.

A fenti szabályok azért vannak, hogy meggondolatlanság, felelőtlenség miatt ne vesszen kárba az egész éves mezőgazdasági munka, a termés.

forrás: http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=tuzvedelem_gyik_valasz&gyik_id=181